

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (ΤΕΙ)
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ
ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ**



**ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΘΟΦΟΡΑ ΦΥΤΑ. Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η
ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ**

Πτυχιακή εργασία
της σπουδάστριας **Ευαγγελίας Σταύρου**

**ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΘΟΦΟΡΑ ΦΥΤΑ. Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ
ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ**

Πτυχιακή εργασία
της σπουδάστριας **Ευαγγελίας Σταύρου**

Επιβλέπων Καθηγητής: **Δάρρας Αναστάσιος**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΘΟΦΟΡΑ ΦΥΤΑ. Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ	2
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ	8
1.1. Εισαγωγικά.....	8
1.2. Εγγενής Πολλαπλασιασμός	8
1.3. Αγενής Πολλαπλασιασμός.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ-ΕΑΡΙΝΑ & ΘΕΡΙΝΟ-ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑ ΦΥΤΑ	13
2.1.Ετήσια χειμερινο-εαρινά	13
2.2.Ετήσια θερινο-φθινοπωρινά.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ENTOMA ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ.....	14
3.1. Εισαγωγή	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΙΔΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΝΘΟΦΟΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	16
4.1. ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ – ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΙΣΗ.....	16
4.1.1. ΠΕΤΟΥΝΙΑ (<i>Petunia</i> sp.) (Solanaceae).....	16
4.1.2. ΣΕΛΟΖΙΑ (<i>Celosia argentea</i>) (Amaranthaceae)	18
4.1.3. ΣΧΙΖΑΝΘΟΣ (<i>Schizanthus pinnatus</i>) (Solanaceae)	19
4.1.4. ΤΑΓΕΤΗΣ Ή ΚΑΤΗΦΕΣ (<i>Tagetes</i> sp.) (Compositae)	20
4.1.5. ΑΝΘΥΛΙΣ (<i>Anthyllis</i> sp.) (Chenopodiaceae).....	22
4.1.6. ΕΛΙΧΡΥΣΟ (<i>Helichrysum</i> sp.) (Compositae).....	23
4.1.7. ΕΠΙΛΟΒΙΟ (<i>Epilobium</i> sp.) (Onagraceae).....	25
4.1.8. ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ (<i>Ocimum basilicum</i>) (Labiatae).....	27
4.2.9. ΚΟΝΒΟΛΒΟΥΛΟΥΣ (<i>Convolvulus tricolor</i>) (Convolvulaceae).....	28
4.1.10. ΣΙΝΕΡΑΡΙΑ (<i>Cineraria cruentus</i>) (Compositae).....	29
4.1.11. ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟ (<i>Chrysanthemum morifolium – Chrysanthemum indicum</i>) (Compositae).....	30
4.1.12. ΓΥΨΟΦΙΛΗ (<i>Gypsophilla elegans</i>) (Cariophyllaceae).....	31
4.2. ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ – ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΑΝΘΙΣΗ.....	32
4.2.1. ΑΛΥΣΣΟ (<i>Lobularia maritima</i>) (Brassicaceae).....	32

4.2.2. ΙΒΗΡΗ (<i>Iberis umbellata</i>) (Cruciferae).....	34
4.2.3. ΙΟ ΤΡΙΧΡΩΜΟ Ή ΠΑΝΣΕΣ (<i>Viola tricolor</i>) (Violaceae)	35
4.2.4. ΚΑΛΕΝΔΟΥΛΑ (<i>Calendula officinalis</i>) (Compositae)	36
4.2.5. ΒΙΟΛΕΤΑ (<i>Matthiola annua</i>) (Cruciferae)	37
4.2.6. ΑΝΤΙΡΡΙΝΟ Ή ΣΚΥΛΑΚΙ (<i>Antirrhinum majus</i>) (Scrophulariaceae)	39
4.2.7. ΒΙΓΚΑ – ΔΑΦΝΟΥΛΑ (<i>Vinca minor</i>) (Apocynaceae).....	41
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	43
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	44

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι άνθρωποι απομακρύνονται από τα μεγάλα αστικά κέντρα αναζητώντας «οξυγόνο». Το όνειρό τους; Μια μονοκατοικία με τεράστιο κήπο! Τι φυτά όμως ευδοκιμούν σε παραθαλάσσιες περιοχές, σε ορεινές; Και τι μπορούμε να κάνουμε για την κατοικία μας ή το χώρο εργασίας μας;

Τα επόμενα χρόνια θα αρχίσουμε να παρατηρούμε όλο και περισσότερο τη δημιουργία όμορφων κήπων, ακόμα και εκμεταλλεύσεις χώρων που κάποτε δεν ήταν χρήσιμοι σε κάτι, να μεταμορφώνονται σε όμορφους κήπους ή γωνιές δροσιάς. Τι πιο όμορφο από το να μετατρέψουμε τον ακάλυπτο της πολυκατοικίας σε έναν όμορφο μικρό κήπο!

Τα φυτά είναι απαραίτητα στη ζωή μας. Ομορφαίνουν το χώρο μας, τον αρωματίζουν και μας ηρεμούν! Επίσης λύνουν προβλήματα λειτουργικά όπως απομονώσεις χώρων κτλ

Η Ανθοκομία ασχολείται με την τεχνική της καλλιέργειας φυτών τα οποία χάρη στην ιδιαίτερη ομορφιά κάποιου μέρους τους ή του συνόλου τους χρησιμοποιούνται για τη διακόσμηση του εσωτερικού χώρου των κτιρίων καθώς και των εξωτερικών χώρων των οικιστικών περιοχών (κήποι, πάρκα, πεζοδρόμια, νησίδες οδών, ακάλυπτοι χώροι οικοπέδων, κ.λπ.). Τα φυτά με τα οποία ασχολείται η ανθοκομία ονομάζονται καλλωπιστικά φυτά, δεδομένου ότι σε γενική θεώρηση χρησιμοποιούνται για τον καλλωπισμό του περιβάλλοντος στο οποίο ζει ο άνθρωπος.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τον καθηγητή μου κο Αναστάσιο Δάρρα για την πολύτιμη βοήθειά του και την καθοδήγησή του.

Την πτυχιακή μου εργασία την αφιερώνω στους γονείς μου που με βοήθησαν να ολοκληρώσω την φοίτησή μου σε αυτή τη σχολή, αγνοώντας τις κάποιες δυσκολίες.

Επίσης στο Γιώργο Ντάφο για τη στήριξη και τη βοήθειά του.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ανθοκομία μπορεί να χωρισθεί σε τέσσερις επιμέρους κλάδους :

- την καλλιέργεια για παραγωγή δρεπτών ανθέων,
- την παραγωγή φυτών εσωτερικών χώρων,
- την παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού ανθοκομίας,

την παραγωγή φυτών κηποτεχνίας και διακόσμησης τοπίων και την κηποτεχνία-αρχιτεκτονική κήπων (Νούσης, 1982; Ακουμιανάκη κ.α., 2000).

Υπάρχουν πολλά κριτήρια με τα οποία ταξινομούμε τα καλλωπιστικά φυτά (π.χ. αν είναι ετήσια ή πολυετή, ποώδη ή ξυλώδη, αν καλλιεργούνται για το φύλλωμα ή τα άνθη τους κ.λπ).

Η καλλιεργητική ταξινόμηση των ανθοκομικών φυτών είναι η εξής:

- ❖ Ο τρόπος χρησιμοποίησης και η χρησιμότητα κάθε ανθοκομικού είδους
- ❖ Η εποχή και η διάρκεια καλλιέργειας των ανθοκομικών φυτών

Τα καλλωπιστικά φυτά ανάλογα με την εποχή άνθισής τους διακρίνονται σε ετήσια χειμερινοεαρινά και σε ετήσια θερινοφθινοπωρινά.

Ετήσια καλούνται τα φυτά εκείνα που συμπληρώνουν το βιολογικό τους κύκλο (βλάστηση, ανθοφορία, σποροπαραγωγή, θάνατος)σε ένα έτος. Δηλαδή εκείνα που προέρχονται από σπόρους και μετά από μια χρονιά μαραίνεται φυσιολογικά , αφού προηγούμενα ανθίσει και δημιουργήσει σπόρους. Είναι μια μεγάλη κατηγορία φυτών που περιλαμβάνει πολλά είδη και ποικιλίες. Αποτελούνται από είδη που έχουν μεγάλη διάρκεια ανθοφορίας και σχηματίζουν εντυπωσιακούς χρωματισμούς σε κήπους και παρτέρια για όλο σχεδόν το χρόνο. Η ανάπτυξή τους από σπόρους απαιτεί θερμοκήπιο. Τα αποτελέσματα είναι πολύ ικανοποιητικά (Δάρρας, 2010).

. Τα ετήσια καλλωπιστικά φυτά χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες με κριτήριο την εποχή άνθισης τους (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Ετήσια χειμερινοεαρινά που ανθίζουν την άνοιξη: Είναι φυτά κατά κανόνα μεταφυτευόμενα, όπου αρχικά σπέρνονται σε σπορεία και 1-1.5 μήνα μετά τη σπορά μεταφυτεύονται στους χώρους που επιδιώκουμε να διακοσμήσουμε. Τα φυτά αυτά είναι ανθεκτικά στο ψύχος και σπέρνονται συνήθως τον Αύγουστο ή τον Σεπτέμβριο, μεταφυτεύονται τον Οκτώβριο με αρχές Νοεμβρίου και ανθίζουν από τον Ιανουάριο

μέχρι τον Απρίλιο. Για τα φυτά αυτά είναι απαραίτητη η έκθεση στο κρύο του χειμώνα προκειμένου να δώσουν άνθη, φαινόμενο που καλείται εαρινοποίηση (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006). Είναι σαφές πως η κατηγοριοποίηση (ταξινόμηση) των ετησίων σε χειμερινοεαρινά δεν μπορεί να είναι απόλυτη, αλλά εξαρτάται από το κλίμα της περιοχής στην οποία καλλιεργούνται.

Στα ετήσια χειμερινοεαρινά ανήκουν το αντίρινο (*Antirrhinum majus*), η βιολέτα (*Matthiola incana*), ο πανσές (*Viola tricolor*), το γαρυφαλάκι των ποιητών (*Dianthus barbatus*), το γαρυφαλάκι της κίνας (*Dianthus sinensis*), η γυψοφίλη (*Gypsophylla paniculata*), η καλέντουλα (*Calendula officinalis*), το φλοξ (*Phlox drummondii*) κ.ά.

Ετήσια θερινοφθινοπωρινά που ανθίζουν το καλοκαίρι: Είναι ανθοκομικά φυτά ευαίσθητα στις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα. Η σπορά τους γίνεται είτε το Φεβρουάριο σε θερμοσπορείο, είτε κατά τη διάρκεια της άνοιξης στην ύπαιθρο. Μεταφυτεύονται 1-2 μήνες αργότερα και αρχίζουν να ανθίζουν από το Μάιο, εφόσον η σπορά έγινε σε θερμοσπορείο. Η άνθηση τους μπορεί να διαρκέσει έως το τέλος του φθινοπώρου. Πολλά από αυτά τα φυτά μπορεί από βοτανική άποψη να είναι διετή ή πολυετή όμως καλλιεργούνται ως ετήσια γιατί δεν μπορούν να διαχειμάσουν, αντέχοντας στις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα. Στα ετήσια θερινοφθινοπωρινά ανήκουν η γκαϊλάρδια (*Gaillardia aristata*), η ζίννια (*Zinnia elegans*), η πετούνια (*Petunia sp.*), η πορτουλάκα (*Portulaca sp.*), η σάλβια (*Slavia splendens*), ο κατηφές (*Tagetes patula*), το δελφίνιο (*Delphinium consolida*) κ.ά. (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

1.1. Εισαγωγικά

Ο πολλαπλασιασμός των ανθοκομικών φυτών μπορεί να είναι εγγενής ή αγενής. Εγγενής ονομάζεται ο πολλαπλασιασμός με σπόρο. Αγενής πολλαπλασιασμός ονομάζεται η αναπαραγωγή φυτών από βλαστικά τμήματα υπαρχόντων φυτών (Σάββας, 2003; Ελευθερίου, 2006). Τα ετήσια καλλωπιστικά φυτά στην καλλιεργητική πρακτική πολλαπλασιάζονται σχεδόν αποκλειστικά με σπόρο. Οι εταιρείες παραγωγής σπόρων διαθέτουν σπόρους ετησίων φυτών σε εμπορικές συσκευασίες απευθυνόμενες σε επαγγελματίες και ερασιτέχνες ανθοκόμους, όπου αναγράφεται το επιστημονικό όνομα, το χρώμα, το ύψος ανάπτυξης και η εποχή άνθησης του φυτού (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006; Ελευθερίου, 2006).

1.2. Εγγενής Πολλαπλασιασμός

Λέγεται εγγενής πολλαπλασιασμός γιατί οι σπόροι που χρησιμοποιούνται για την απόκτηση νέων φυτών προέρχονται από κυτταροδιαίρεση και ανάπτυξη ενός αρχικού κυττάρου, του ζυγωτού, το οποίο σχηματίζεται μέσω συνένωσης (γονιμοποίηση) δύο κυττάρων διαφορετικού γένους, ενός θηλυκού (ωάριο) και ενός αρσενικού (σπέρμιο) (Σάββας, 2003 Ελευθερίου, 2006).

Το θηλυκό ωάριο βρίσκεται μέσα στην ωοθήκη του υπέρου ο οποίος αποτελεί το θηλυκό αναπαραγωγικό όργανο του άνθους. Αντίστοιχα, το σπέρμιο προέρχεται από τους κόκκους της γύρεως (γυρεόκοκκοι) που βρίσκονται στους ανθήρες των στημόνων και αποτελούν τα αρσενικά αναπαραγωγικά όργανα του άνθους. Τα δύο κύτταρα που συμβάλλουν στον σχηματισμό του ζυγωτού κυττάρου και μέσω αυτού του σπόρου καλούνται γαμέτες. Οι γαμέτες, ακόμη και αν προέρχονται από τα ίδιο

φυτό έχουν διαφορετική γενετική σύσταση, λόγω της διεργασίας της μείωσης που προηγείται. Επομένως η συνένωσή τους κατά τη γονιμοποίηση δίνει τη δυνατότητα σχηματισμού νέων φυτικών ατόμων με διαφορετική γενετική σύσταση από αυτή των μητρικών φυτών. Γι' αυτό, η εγγενής αναπαραγωγή είναι παράγοντας καθοριστικής σημασίας για τη δημιουργία ποικιλομορφίας στους φυτικούς οργανισμούς, ενώ παράλληλα συμβάλλει στη διεύρυνση της προσαρμοστικότητας των φυτικών ειδών σε διαφορετικά περιβάλλοντα καθώς και στη δημιουργία νέων ποικιλιών και ειδών στη φύση (Σάββας, 2003'' Ελευθερίου, 2006).

Η σπορά είναι ένας απλός γρήγορος και οικονομικός τρόπος πολλαπλασιασμού από τον οποίο μπορούν να παραχθούν φυτά εύρωστα και ανθεκτικά. Ο πολλαπλασιασμός με σπόρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί α) για φυτά που μεταδίδουν πιστά τους χαρακτήρες της ποικιλίας στους απογόνους τους, β) για φυτά που είναι δύσκολο να πολλαπλασιαστούν με άλλο τρόπο, γ) για την απόκτηση υποκειμένων στα οποία θα εμβολιαστούν οι επιθυμητές ποικιλίες και χαρακτηρίζονται για τη ζωνηρή ανάπτυξη, το πλούσιο ριζικό σύστημα και την αντοχή σε δυσμενείς καιρικές και εδαφικές συνθήκες, και δ) για την απόκτηση νέων ποικιλιών, κατόπιν διασταυρώσεων μητρικών ποικιλιών (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Όλα τα ετήσια ποώδη καλλωπιστικά φυτά πολλαπλασιάζονται με σπόρο. Η παραγωγή σπόρου ανθοκομικών φυτών σε επιχειρηματική κλίμακα αποτελεί εξειδικευμένη τεχνική, η οποία είναι γνωστή ως σποροπαραγωγή.

Για να πραγματοποιηθεί ο πολλαπλασιασμός με σπόρο απαιτούνται ειδικά διαμορφωμένοι χώροι, τα σπορεία. Τα φυτάρια που θα αποκτηθούν από τη σπορά, όταν φτάσουν στο κατάλληλο μέγεθος, το οποίο ποικίλει από είδος σε είδος, μεταφυτεύονται στην οριστική τους θέση. Η οριστική θέση μπορεί να είναι το έδαφος του θερμοκηπίου, οι υποδοχείς υποστρωμάτων υδροπονικής καλλιέργειας, ή τα φυτοδοχεία για φυτά εσωτερικών χώρων και φυτά κηποτεχνίας (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Οι ικανοί για φύτευμα σπόροι πρέπει να προέρχονται από πλήρως ώριμα άνθη. Συχνά ωστόσο, δεν φυτρώνουν αμέσως μετά την απομάκρυνσή τους από το μητρικό φυτό, γιατί βρίσκονται σε κατάσταση ληθάργου. Αυτό συμβαίνει ακόμα και αν οι συνθήκες φωτισμού, θερμοκρασίας και υγρασίας βρίσκονται σε άριστα για τη βλάστηση επίπεδα (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Ο λήθαργος αποτελεί φυσιολογική κατάσταση του βιολογικού κύκλου του σπόρου, που καθιστά αδύνατη τη βλάστηση για ορισμένο χρονικό διάστημα. Στο διάστημα αυτό το έμβρυο βρίσκεται σε κατάσταση μειωμένης δραστηριότητας των βιοχημικών του λειτουργιών. Ο λήθαργος μπορεί να οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες, όπως η θερμοκρασία εδάφους, ο φωτισμός και η υγρασία του εδάφους, καθώς και σε ενδογενείς παράγοντες όπως στα σκληρά και αδιαπέραστα περιβλήματα του σπόρου και στη δράση των φυτοορμονών (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Πρακτικά, η ανάπτυξη των σπόρων γίνεται σε ειδικά δοχεία τα οποία περιέχουν κατάλληλα υποστρώματα που βοηθούν την ταχεία και άρτια ανάπτυξη αυτών.

Έτσι, χρησιμοποιούνται τα κιβώτια σποράς για την ομαδική σπορά ανθοκομικών φυτών. Τα κιβώτια σποράς κατασκευάζονται από ξύλο, πλαστικό, χαρτόνι κ.ά. και στον πυθμένα τους έχουν ανοίγματα τα οποία επιτρέπουν τη στράγγιση του νερού (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Στην ανθοκομία, τα κιβώτια σποράς χρησιμοποιούνται για την προβλάστηση των σπόρων. Αφού εμφανιστούν οι κοτυληδόνες, τα υγιή και εύρωστα φυτάρια μεταφυτεύονται σε ατομικά μέσα ανάπτυξης, όπως τα ατομικά γλαστράκια τα πλαστικά σακουλάκια, κ.ά. Η τεχνική του προφυτρώματος των σπόρων ακολουθείται σε σχετικά μεγάλου μεγέθους και υψηλού κόστους φυτά, τα οποία δεν εμφανίζουν μεγάλη ευαισθησία στις μεταφυτεύσεις. Μετά τη δεύτερη μεταφύτευση, και όταν τα σπορόφυτα αποκτήσουν το επιθυμητό μέγεθος, μεταφυτεύονται για τρίτη και τελευταία φορά στην οριστική τους θέση. Σε αντίθετη περίπτωση, τα σπορόφυτα που προκύπτουν από το προφύτρωμα των σπόρων παραμένουν και αναπτύσσονται ομαδικά στο κιβώτιο σποράς, μέχρι να αποκτήσουν το επιθυμητό μέγεθος για τη μεταφύτευσή τους στην οριστική τους θέση. Η τεχνική αυτή ακολουθείται για φυτά που εμφανίζουν ευαισθησία στις αλληπάλληλες μεταφυτεύσεις. Σε αυτή την περίπτωση τα χρησιμοποιούμενα δοχεία σποράς πρέπει να είναι μεγαλύτερων διαστάσεων και οι σπόροι να φυτεύονται αραιά (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006).

Για τη βλάστηση των σπόρων δεν χρησιμοποιείται το έδαφος του κήπου γιατί μπορεί να περιέχει σπόρους ζιζανίων, υπολείμματα φυτοφαρμάκων ή να μην έχει την επιθυμητή δομή (στράγγιση, αερισμός) για την ανάπτυξη ανθοκομικών φυτών. Γι' αυτό το λόγο, ως υποστρώματα χρησιμοποιούνται συνήθως εδαφικά ή συνθετικά μείγματα .

1.3. Αγενής Πολλαπλασιασμός

Τα βλαστικά αυτά τμήματα μπορούν να είναι φύλλα, κλαδιά, ρίζες κ.λπ. Για να εξελιχθούν σε αυτόνομα φυτά τα βλαστικά μέρη που χρησιμοποιούνται για αγενή παραγωγή θα πρέπει να φέρουν βλαστική κορυφή και ρίζες. Η βλαστική κορυφή συνήθως υπάρχει και είναι οφθαλμός ή κορυφή αύξησης (μεριστωματικός ιστός). Αντίθετα, ρίζες ή καταβολές ριζών υπάρχουν μόνο σε ορισμένα από τα βλαστικά μέρη που χρησιμοποιούνται στον αγενή πολλαπλασιασμό. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι ρίζες αποκτώνται με συγκεκριμένες τεχνικές μετά την αφαίρεσή τους από το μητρικό φυτό. Η διαδικασία σχηματισμού ριζών στο βλαστικό τμήμα ενός φυτού καλείται ριζοβολία. Η ριζοβολία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέλιξη ενός βλαστικού τμήματος (βλαστός, φύλλο κ.λπ.) σε καινούριο, αυτόνομο φυτό (Σάββας, 2003' Ελευθερίου, 2006).

Η ειδοποιός διαφορά του αγενούς πολλαπλασιασμού από τον εγγενή έγκειται στη γενετική σύσταση (γονιδίωμα) των βλαστικών τμημάτων που χρησιμοποιούνται για παραγωγή νέων φυτών. Σε αντίθεση με τους σπόρους που λόγω της παραγωγής τους από την τυχαία ένωση δύο γαμετοκυττάρων διαφορετικής γενετικής σύστασης έχουν διαφορετικό γονιδίωμα από τα μητρικά φυτά, τα βλαστικά τμήματα που χρησιμοποιούνται για αγενή πολλαπλασιασμό είναι γενετικά ταυτόσημα με το μητρικό φυτό (Σάββας, 2003).

Ο αγενής πολλαπλασιασμός είναι ο μόνος τρόπος να αναπαραχθούν φυτά που δεν παράγουν σπόρους. Ο πιο διαδεδομένος τρόπος αγενούς πολλαπλασιασμού είναι με μοσχεύματα τα οποία προέρχονται από τα μητρικά φυτά.

Τα είδη αγενούς πολλαπλασιασμού είναι τα εξής:

- Πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα σκληρού ξύλου:

Εφαρμόζεται σε πολλά είδη φυλλοβόλων δένδρων και θάμνων όπως το κυδωνίαστρο το φυλλοβόλο (*Cotoneaster horizontalis*), η τσιντόνια (*Cydonia vulgaris*), η φορσύθια (*Forsythia intermedia*) κ.α.

- Πολλαπλασιασμός με μοσχεύματα φύλλου:

Εφαρμόζεται σε φυλλώδη φυτά εσωτερικού χώρου όπως η σανσεβιέρα (*Sanceviera trifasciata*).

- Πολλαπλασιασμός με υπόγεια βλαστικά όργανα:
Εφαρμόζεται σε βολβούς όπως η τουλίπα (*Tulipa* sp.) και κορμούς όπως η φρέζια (*Freesia* sp.).
- Πολλαπλασιασμός με κονδύλους και ριζώματα:
Εφαρμόζεται σε κονδύλους όπως η ανεμώνη (*Cyclamen persicum*) και ριζώματα όπως η ίριδα (*Iris* sp.)
- Πολλαπλασιασμός με απλή ή πολλαπλή καταβολάδα:
Εφαρμόζεται σε φυτά εξωτερικών χώρων και κηποτεχνίας όπως το κυδωνίαστρο (*Cotoneaster horizontalis*).
- Πολλαπλασιασμός με εναέρια καταβολάδα:
Εφαρμόζεται σε ανεπτυγμένα φυτά π.χ. η μανόλια (*Mangolia* sp.)
- Πολλαπλασιασμός με σχιστό εγκεντρισμό:
Εφαρμόζεται σε ξυλώδη κυρίως φυτά όπως η τριανταφυλλιά
- Πολλαπλασιασμός με υπόφλοιο εγκεντρισμό:
Εφαρμόζεται σε δένδρα.
- Πολλαπλασιασμός με ενοφθαλμισμό:
Εφαρμόζεται σε φυλλοβόλα ανθοκομικά φυτά
- Μικροπολλαπλασιασμός – Ιστοκαλλιέργεια (*in vitro*):
Εφαρμόζεται σε διάφορους τύπους φυτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ-ΕΑΡΙΝΑ & ΘΕΡΙΝΟ-ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑ ΦΥΤΑ

2.1.Ετήσια χειμερινο-εαρινά

Σε αυτήν την κατηγορία κατατάσσονται ετήσια καλλωπιστικά φυτά που πολλαπλασιάζονται με σπόρο και έπειτα μεταφυτεύονται στο χώρο που θα διακοσμήσουν. Πρόκειται για φυτά ανθεκτικά στο ψύχος και τους χειμερινούς παγετούς, τα οποία σπέρνονται τον Αύγουστο ή Σεπτέμβριο, μεταφυτεύονται τον Οκτώβριο ή Νοέμβριο και ανθίζουν από τον Ιανουάριο μέχρι Απρίλιο. Ονομάζονται έτσι διότι ανθίζουν το χειμώνα και την άνοιξη, διακοσμώντας κήπους και τοπία εκείνη την περίοδο (Δάρρας & Κληρονόμου, 2006). Για τα περισσότερα φυτά αυτής της κατηγορίας η έκθεση στο κρύο είναι απαραίτητη για την άνθισή τους. Το φαινόμενο αυτό καλείται εαρινοποίηση. Σε αυτήν την κατηγορία φυτών ανήκει : το αντίρρινο, η βιόλα, το κινέζικο γαρύφαλλο, η γοδέτια, η γυσοφίλη, το δελφίνιο, η καλεντούλα, ο πανσές, το μοσχομπίτζελο, το φλοξάκι, ο χείρανθος κ.α.

2.2.Ετήσια θερινο-φθινοπωρινά

Πρόκειται για ετήσια καλλωπιστικά φυτά που είναι ευαίσθητα στις χαμηλές συνθήκες. Η σπορά τους γίνεται συνήθως το Φεβρουάριο σε θερμοσπóρεια ή την άνοιξη στην ύπαιθρο. Μεταφυτεύονται 1-2 μήνες αργότερα και ανθίζουν Μάιο με Ιούνιο. Ονομάζονται έτσι διότι ανθίζουν στις αρχές του καλοκαιριού και η άνθισή τους διαρκεί μέχρι το τέλος του φθινοπώρου.

Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν: η βίγκα, η γόμφρενα, το δελφίνιο, η ζίννια, ο καλλίστεφος, ο κόσμος, η πετούνια, η πορτουλάκα, ο κατηφές κ.α. (Σάββας, 2003).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΕΝΤΟΜΑ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

3.1. Εισαγωγή

Όλα τα είδη των ετησίων ανθοφόρων φυτών μπορούν να προσβληθούν από μωσαϊκή (ίωση), ασθένεια που εμποδίζει την ανάπτυξή τους και το σχηματισμό λουλουδιών. Στα φύλλα εμφανίζονται κίτρινα στίγματα και τα νεύρα τους παίρνουν καστανό χρώμα. Δεν υπάρχει θεραπεία γι' αυτήν την αρρώστια και τα φυτά πρέπει να καταστραφούν. Οι πριμούλες, οι σινεράριες και τα χρυσάνθεμα προσβάλλονται επίσης από σκωριάσεις. Σ' αυτήν την περίπτωση εμφανίζονται πορτοκαλί κηλίδες στην κάτω επιφάνεια των φύλλων, οι οποίες στη συνέχεια , παίρνουν καστανό και τελικά μαύρο χρώμα (Σάββας, 2003).

Διάφορα έντομα προσβάλλουν τα μονοετή φυτά. Η πράσινη αφίδα (μελίγκρα) καλύπτει τα νέα φύλλα με μελιτώδη ουσία , που εμποδίζει την ανάπτυξη του φυτού (Δάρρας, 2010).

Ασθένειες που προσβάλλουν γενικότερα τα ανθοφόρα φυτά είναι οι εξής:

Κιτρινάδα : μπορεί να προκαλείται από κακό χώμα, από δυνατό ήλιο, έντομα, ή δυνατό κρύο .

Σάπισμα : προκαλείται κυρίως από μικρομύκητες.

Ξέραμα : προκαλείται από έλλειψη υγρασίας, υπερβολική υγρασία, φτωχό ή κακό χώμα ή διάφορες ασθένειες.

Μαρασμός: οφείλεται σε έλλειψη υγρασίας, πότισμα με δυνατό ήλιο, υπερβολική ποσότητα νερού ή σε αρρώστιες και έντομα.

Πέσιμο φύλλων : προκαλείται από αλλαγή περιβάλλοντος, ξηρό έδαφος, αδυναμία φυτού, αρρώστιες, έντομα (Ζαχαρόπουλος, 1984).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΙΔΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΝΘΟΦΟΡΩΝ ΦΥΤΩΝ

4.1. ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ – ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΙΣΗ

4.1.1. ΠΕΤΟΥΝΙΑ (*Petunia* sp.) (Solanaceae)

Τύπος φυτού: Μονοετές

Χρώμα άνθους:

Πορφυρό

Ήλιος: Θέλει πολύ
ήλιο

Έδαφος: Καλά
αποστραγγιζόμενο,
ελαφρύ

Ανθεκτικότητα:

Ευαίσθητο

Ύψος: 45 cm

Πλάτος: 90 cm

Εποχή σποράς: Ιανουάριο έως Μάιο και Σεπτέμβριο έως Δεκέμβριο



Η πετούνια (*Petunia hybrida*) ανήκει στην οικογένεια των σολανοειδών και προέρχεται από τη Ν. Αμερική. Αποτελεί το κλασικότερο ανθοκομικό είδος για τον καλλωπισμό του μπαλκονιού το καλοκαίρι. Είναι φυτό χαμηλής ανάπτυξης και εντυπωσιακής σε χρώμα και χρονοειδούς σχήματος άνθισης. Χρησιμοποιείται κυρίως σε φυτοδοχεία και κρεμαστά καλάθια, αλλά και σε ζαρτινιέρες σε ομαδικές φυτεύσεις, μαζί με άλλα ψηλότερης ανάπτυξης. Αναπτύσσεται σε σημεία του μπαλκονιού με έμμεσα προσπίπτον ηλιακό φως, αλλά και με άμεσο για ορισμένες

ώρες της ημέρας. Αν και είναι φυτό καλοκαιρινής άνθησης, παρουσιάζει ευαισθησία στην απώλεια υγρασίας και θα πρέπει να ποτίζεται με ιδιαίτερη επιμέλεια το καλοκαίρι, αφού εμφανίζει σχεδόν αμέσως τα συμπτώματα υδατικού στρες. Οι σπόροι της πετούνιας φυτεύονται το Φλεβάρη σε προφυλαγμένο σημείο (ψυχροσπορείο ή θερμοσπορείο) (Δάρρας, 2010).

4.1.2. ΣΕΛΟΖΙΑ (*Celosia argentea*) (Amaranthaceae)

Κατηγορία: Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής: Μονοετές

Μέγεθος: Ύψος: 60 εκ.

Βιότοπος : όλοι οι τύποι εδαφών

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό σε κήπους, παρτέρια, ζαρτινιέρες κ.ά.

Είναι ιθαγενές φυτό της Ασίας και έχει ποώδη βλαστό σκούρου χρώματος.

Το φυτό αυτό προσφέρεται στην αγορά στις αρχές του καλοκαιριού και βγάζει χρυσοκίτρινα φύλλα λογχοειδή εναλλασσόμενα με ευδιάκριτα άνθη. Τα κόκκινα άνθη έχουν σχήμα βότρυος και μοιάζουν με φτερό ξεσκονίσματος. Σπέρνεται στις αρχές της άνοιξης σε θερμοκρασία 16-18°C. Το φυτό χρειάζεται μια φορά μεταφύτευση, πριν φτάσει στην εποχή ανθοφορίας, που είναι μεγάλη, από το Μάιο μέχρι το Νοέμβριο. Απαιτεί άφθονο φωτισμό με άμεση ηλιακή ακτινοβολία και υψηλές θερμοκρασίες (Δάρρας, 2010).



4.1.3. ΣΧΙΖΑΝΘΟΣ (*Schizanthus pinnatus*) (Solanaceae)

Κατηγορία: Αυτοφύες φυτό

Διάρκεια ζωής: Μονοετές

Μέγεθος: Ύψος: 60 εκ.

Βιότοπος : όλοι οι τύποι εδαφών

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό σε κήπους, παρτέρια, ζαρτινιέρες κ.ά.

Ο Σχίζανθος είναι αυτοφύες είδος (ζιζάνιο) το οποίο όμως χρησιμοποιείται για τη διακόσμηση των κήπων και των μπαλκονιών, λόγω των καλλωπιστικών του χαρακτηριστικών.

Είναι το λιγότερο γνωστό μονοετές φυτό. Το φυτό αυτό εμφανίζει άφθονα



πολύχρωμα άνθη στα τέλη της άνοιξης και στις αρχές του καλοκαιριού. Φτάνει σε ύψος περίπου τα 60 εκ. Πρόκειται για ποώδες χαμηλής – μέτριας ανάπτυξης, με τρυφερούς βλαστούς και άνθη που μοιάζουν με αυτά του συγγενούς είδους τομάτας αν και έχουν μεγαλύτερο μέγεθος και απαντώνται σε συνδυασμό χρωμάτων. Φυτεύεται σε κήπους, ζαρτινιέρες, παρτέρια και φυτοδοχεία (Δάρρας, 2010).

4.1.4. ΤΑΓΕΤΗΣ Ή ΚΑΤΗΦΕΣ (*Tagetes* sp.) (Compositae)

Κατηγορία: Αγγειόσπερμα ποώδη φυτά

Διάρκεια ζωής: Μονοετές

Βιότοπος : όλοι οι τύποι εδαφών

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό σε κήπους, παρτέρια, ζαρτινιέρες κ.ά.



Ο Ταγέτης κτάγεται από το Μεξικό. Είναι φυτό τυπικό της οικογένειας, μέτριας ή υψηλής ανάπτυξης, ανάλογα με το είδος και την ποικιλία. Έχει μεγάλα, εντυπωσιακά, μονήρη άνθη,

κυρίως κίτρινου ή πορτοκαλί χρώματος, τα οποία φέρονται πάνω σε μεμονωμένους βλαστούς και μοιάζουν με αυτά της ντάλιας ή των σφαιρικών χρυσανθέμων ή ακόμα και του γαριφάλου. Προτιμά τις ηλιόλουστες θέσεις σε κήπους ή σε μπαλκόνια. Φυτεύονται σε παρτέρια και κήπους σε ομαδικές φυτεύσεις, σε ζαρτινιέρες και σε φυτοδοχεία. Οι σπόροι του φυτεύονται αρχές της άνοιξης, ενώ έχει διαρκή καλοκαιρινή άνθηση (Δάρρας, 2010).



4.1.5. ΑΝΘΕΜΙΔΑ (*Anthemis* sp.) (Compositae)

Κατηγορία : Αγγειόσπερμα

ποώδη φυτά

Διάρκεια ζωής : Μονοετή ή

πολυετή φυτά

Μέγεθος : Ύψος μέχρι 30 εκ.

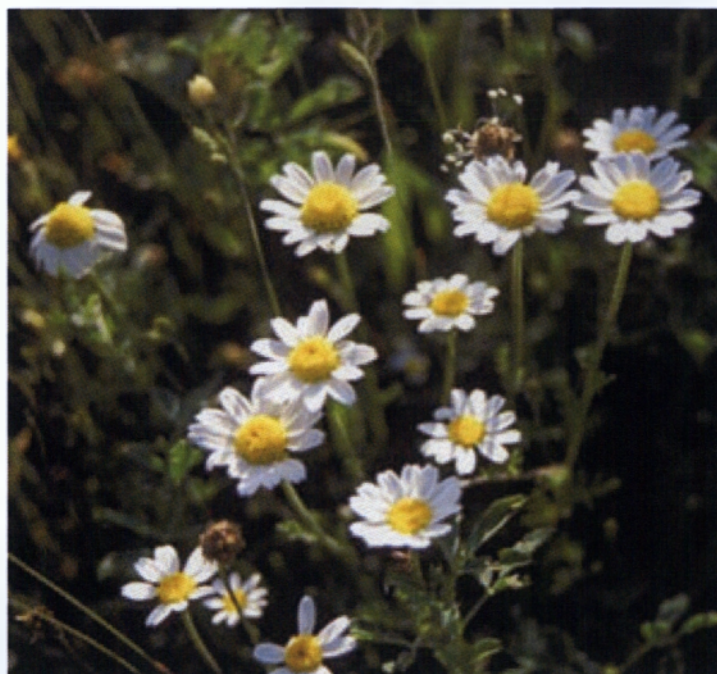
Βιότοπος : Από την αμμουδιά

έως τις κορυφές των βουνών,

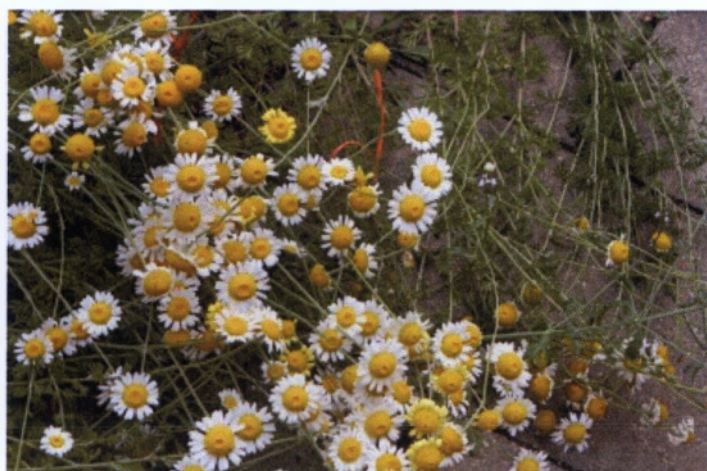
ανάλογα με το είδος

Χρήσεις : Καλλωπιστική,

φαρμακευτική



Η ανθέμιδα είναι γένος φυτών της οικογένειας των Συνθετών (*Compositae*) – σε αυτή ανήκουν και οι μαργαρίτες. Το γένος της ανθεμίδας περιλαμβάνει περίπου 100 είδη, που ζουν στις εύκρατες χώρες του Βορείου Ημισφαιρίου. Στην Ελλάδα φύονται πάνω από 20 είδη, τα οποία είναι γνωστά ως μαργαρίτα και αγριοχαμομήλι. Η ανθέμιδα έχει έντονη μυρωδιά και τα φύλλα της είναι πτερόσχημα (μοιάζουν με φτερό). Τα άνθη ορισμένων ειδών χρησιμοποιούνται για την παρασκευή θεραπευτικού τσαγιού. Πολλά είδη καλλιεργούνται ως καλλωπιστικά (National Geographic, 2010 – 2011).



4.1.5. ΑΝΘΥΛΛΙΣ (*Anthyllis* sp.) (Chenopodiaceae)

Κατηγορία:

Αγγειόσπερμα ποώδη και
θαμνώδη φυτά

Διάρκεια ζωής : Μονοετή
και πολυετή φυτά

Διαστάσεις : Ποικίλουν
ανάλογα με το είδος

Βιότοπος : Ξηρές και
θερμές περιοχές, με
βραχώδη ή αμμώδη
εδάφη

Χρήσεις : Καλλωπιστική
και φαρμακευτική, τροφή για κτηνοτροφικά ζώα



Η ανθυλλίς είναι ένα γένος φυτών που ανήκει στην οικογένεια των Χεδρωπών. Περιλαμβάνει πολλά είδη, τα οποία απαντούν στην Ευρώπη, στη δυτική Ασία και στη Βόρεια Αφρική. Έχει κόκκινα, κίτρινα ή λευκά άνθη, που φύονται πολλά μαζί σε μικρές σφαιρικές ταξιανθίες. Στην Ελλάδα υπάρχουν έξι αυτοφυή είδη ανθυλλίδας. Από αυτά δύο είδη είναι πολύ κοινά, το *Anthyllis vulneraria* και το *Anthyllis hermaniae*.

Το *Anthyllis vulneraria* χρησιμεύει ως ζωοτροφή και για την επούλωση πληγών. Έχει φυτευτεί ως καλλωπιστικό σε πάρκα και σε λόφους της Αθήνας. Φυτρώνει από μόνο του σε όλη την Ελλάδα.

Το *Anthyllis hermaniae*, γνωστό ως αλογοθύμαρο, το συναντάμε συχνά σε άγονες πετρώδεις περιοχές σε όλη την Ελλάδα (National Geographic, 2010 – 2011).

4.1.6. ΕΛΙΧΡΥΣΟ (*Helichrysum* sp.) (Compositae)

Κατηγορία : Ποώδες ξηρόφυτο

Διάρκεια ζωής : Μονοετείς ή
και διετείς πόες

Μέγεθος : Ύψος : 50-90 εκ.

Βιότοπος : Πετρώδη, καλά
στραγγιζόμενα εδάφη

Χρήσεις : Διακοσμητικά
αποξηραμένα φυτά,

βοτανοθεραπεία

Καθεστώς προστασίας : Κάποια
ενδημικά είδη προστατεύονται



Το γένος *Ελίχρυσο* (*Helichrysum*) περιλαμβάνει περίπου 600 είδη της οικογένειας (*Compositae*), στην οποία ανήκουν όλες οι μαργαρίτες, το χαμομήλι, τα ραδίκια, τα χρυσάνθεμα, τα γαϊδουράγκαθα κ.ά. Τυπικό είδος του γένους είναι το *Helichrysum orientale*, το οποίο συναντάται και στην Ελλάδα. Άλλα κοινά ονόματα για το ελίχρυσο είναι αμάραντο, αθάνατο, δεσποينوβότανο, σεμπρεβίβα (Κύθηρα), καλοκοιμιθιά, λαγοκοιμιθιά, σταθούρι ή σταθώρι (Αμοργός), αγριοσταθούρι, δάκρυα της Παναγίας, της Παναγιάς το λουλούδι, νυχάκι. Στην Κύπρο ονομάζεται ψυλλίνα και κλαίματα της Παναγιάς.

Το ελίχρυσο είναι ένα μικρό φρυγανώδες, σταχτοπράσινο ποώδες φυτό με στενά, επιμήκη χνουδωτά φύλλα και χρυσοκίτρινα άνθη σε κεφάλια. Συναντάται σε ξηρούς, βραχώδεις και πετρώδεις τόπους στα νησιά και στη ηπειρωτική χώρα, σχεδόν παντού στην Ελλάδα. Τα άνθη του είναι μικροσκοπικά, συνήθως κίτρινα, και μαραίνονται όπως όλα



τα λουλούδια. Τα κίτρινα «αμάραντα λουλουδάκια» δεν είναι τίποτε άλλο από τα γυαλιστερά, σαν χαρτί, βράκτια που περιβάλλουν τα άνθη, όπως τα πράσινα φύλλα της αγκινάρας περιβάλλουν το άνθος που βγαίνει αν δεν κόψουμε το μπουμπούκι της για να το φάμε.

Είναι γνωστό από την αρχαιότητα και το χρησιμοποιούσαν για τα στεφάνια που πρόσφεραν στους θεούς, ίσως λόγω της «αθανασίας» του. Ο Θεόφραστος το αναφέρει ως ελειόχρυσο και θεωρούσε ότι έχει ηρεμιστική δράση. Ο Θεμισταγόρας από την Έφεσο αποδίδει την ονομασία ελίχρυσον στη νύμφη Ελιχρύση, που το μάζεψε πρώτη. Ο Διοσκουρίδης το αναφέρει ως ελίχρυσον ή χρυσάνθεμον. Η ονομασία ελίχρυσον ή ελειόχρυσος προέρχεται από το ελίσσω (έλιξ) + χρυσός. Πολλά είδη καλλιεργούνται ως καλλωπιστικά (με το όνομα αμάραντα).

Το ελίχρυσο προτιμά καλά στραγγιζόμενα εδάφη, ακόμη και σε πετρώδεις θέσεις. Στην Ελλάδα απαντώνται δέκα είδη (τα έξι ενδημικά), μεταξύ των οποίων τα εξής: *Helichrysum italicum* (ή *H. angustifolium*), *H. orientale* (το ανατολικό), το ενδημικό *H. amorginum* που φύεται στην Αμοργό, στην Άνδρο και στην Κέρο, το οποίο λόγω της σπανιότητάς του περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο για τα προστατευόμενα και απειλούμενα είδη της ελληνικής χλωρίδας.

Στη Γαλλία χρησιμοποιούν τα φύλλα από το *H. italicum*, γνωστό ως *immortelle* (αθάνατο), για να δώσουν ένα γλυκό άρωμα κάρι σε σούπες, ρύζι και κρέας. Μερικά είδη αξιοποιούνται στη βοτανοθεραπεία ως αντιβακτηριακά, αντιφλεγμονώδη και αντιμυκητιασικά βότανα. Το *Helichrysum angustifolium* δίνει ένα αιθέριο έλαιο ιδιαίτερα δημοφιλές στην αρωματοποιία (Νούσης, 1982; National Geographic, 2010 – 2011).

4.1.7. ΕΠΙΛΟΒΙΟ (*Epilobium* sp.) (Onagraceae)

Κατηγορία :

Αγγειόσπερμο

δικοτυλήδονο ποώδες

ή θαμνώδες φυτό

Διάρκεια ζωής :

Μονοετές ή πολυετές

Μέγεθος : Ύψος : 20

εκ – 2 μ

Βιότοπος : Εύκρατες

περιοχές, ορεινές

περιοχές των

τροπικών



Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό, μαγειρική, ζαχαροπλαστική, φαρμακευτική

Γένος φυτών που ανήκει στην οικογένεια των Οναγριδών (*Onagraceae*) και περιλαμβάνει περίπου 200 είδη ποωδών και θαμνωδών φυτών. Συναντάται στις εύκρατες περιοχές και στις ορεινές περιοχές των τροπικών.

Ο βλαστός του επιλόβιου μπορεί να είναι όρθιος, πλαγιαστός, ή ακόμη και να έρπει στο έδαφος. Τα φύλλα του είναι ωσειδή, λογχοειδή ή γραμμοειδή, οδοντωτά ή ακέραια και διατάσσονται είτε κατ' εναλλαγή είτε αντίθετα.

Στη χώρα μας το πιο γνωστό είδος είναι το επιλόβιο το στενόφυλλο (*Epilobium angustifolium*). Συναντάται στη Βόρεια Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, στην Ασία και στη Βόρεια Αμερική. Είναι πολυετές ποώδες φυτό με όρθιο βλαστό, ύψους έως δύο μέτρων και έρπον



ρίζωμα. Τα φύλλα του είναι λογχοειδή και διατάσσονται κατ' εναλλαγή. Τα άνθη του έχουν τέσσερα πέταλα και ροζ χρώμα στα περισσότερα είδη, αλλά υπάρχουν και άνθη με κόκκινο, πορτοκαλί ή κίτρινο χρώμα.

Ορισμένα είδη επιλόβιου καλλιεργούνται για καλλωπιστική χρήση, ενώ κάποια άλλα θεωρούνται ζιζάνια. Μερικά είδη έχουν μαλακούς βλαστούς που είναι εδώδιμοι αν μαγειρευτούν. Στη Βόρεια Αμερική το επιλόβιο χρησιμοποιείται και ως γλυκαντική ουσία, αφού προστίθεται σε καραμέλες, γλυκά, παγωτά, σιρόπια κ.λπ.



Το επιλόβιο είναι και φαρμακευτικό φυτό, γνωστό από την αρχαιότητα. Έχει καταπραϊντικές και τονωτικές ιδιότητες, και παρουσιάζει επουλωτική, αντιμικροβιακή και αντιφλεγμονώδη δράση, ενώ είναι κατάλληλο και για παθήσεις του ουροποιητικού συστήματος (National Geographic, 2010 – 2011).

4.1.8. ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ (*Ocimum basilicum*) (Labiatae)

Κατηγορία : Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής : Μονοετές ή πολυετές

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό, μαγειρική, φαρμακευτική αρωματοποιία.

Ιθαγενές φυτό των τροπικών χωρών της Ασίας, Αφρικής, των νησιών του Ειρηνικού Ωκεανού και ειδικότερα της Μεσογείου. Γνωστό στη χώρα μας από τους αρχαίους χρόνους. Πολύ ανθεκτικό σε όλους τους τύπους εδαφών, αλλά ευδοκμεί στα ελαφριά ηλιαζόμενα και πλούσια σε οργανική ουσία. Η καλλωπιστική του αξία χαρακτηρίζεται από το υπέροχο άρωμα των φύλλων του και των ανθέων του.



Χρήση: Κατάλληλο φυτό για φυτοδοχείο προκειμένου να διακοσμήσει εσωτερικούς χώρους, εξώστες ή παράθυρα κτιρίων. Ιδεώδες φυτό για την δημιουργία αρωματικών φυτικών πλαισίων, ενώ η ομαδική φύτευση του μέσα σε χλοοτάπητα (για τον ιώδη βασιλικό), δημιουργεί ωραία

χρωματική αντίθεση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι είναι πολύ χρήσιμο φυτό στη φαρμακευτική, αρωματοποιία και τη μαγειρική (National Geographic, 2010 – 2011).

4.2.9. ΚΟΝΒΟΛΒΟΥΛΟΥΣ (*Convolvulus tricolor*) (Convolvulaceae)

Κατηγορία : Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής : Μονοετές

Βιότοπος : όλοι οι τύποι εδαφών, υγρά, ηλιαζόμενα και κανονικά αποστραγγιζόμενα.

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό



Ιθαγενές φυτό των εύκρατων

και υποτροπικών περιοχών αλλά κυρίως το συναντάμε γύρω από την Μεσόγειο. Αρκετά γνωστό στην πατρίδα μας που πρέπει όμως να διαδοθεί ακόμη περισσότερο γιατί ανθίζει άφθονα και συνέχεια. Ανθίζει το καλοκαίρι, όταν σπέρνεται τον Μάρτιο και τη άνοιξη, όταν σπέρνεται τον Αύγουστο ή Σεπτέμβριο. Αναπτύσσεται σε όλα σχεδόν τα εδάφη αλλά προτιμά τα υγρά, ηλιαζόμενα και κανονικά αποστραγγιζόμενα. Χρήση: κατεξοχήν φυτό για κρεμαστά καλάθια προκειμένου να διακοσμήσει τόσο εσωτερικούς όσο και εξωτερικούς χώρους, αρκεί να έχει αρκετό ήλιο. Συνίσταται ως φυτό φυτοδοχείων κυρίως ψηλών για δώματα, εξώστες και παράθυρα. Τέλος, μπορεί να συγκαλλιεργηθεί με άλλα ετήσια άνοιξης ή καλοκαιριού φυτεύόμενο στην πρώτη ή δεύτερη σειρά των ανθώνων (National Geographic, 2010 – 2011).

4.1.10. ΣΙΝΕΡΑΡΙΑ (*Cineraria cruentus*) (Compositae)

Κατηγορία : Πόες

Διάρκεια ζωής : Μονοετές

Βιότοπος : θερμοκήπιο σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους 7-10 °C.

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό



Η Σινενάρια είναι φυτό που

ανθίζει την άνοιξη. Έχει επίσης το όνομα Σπνέκιο το αιματώδες. Σ' αυτό το φυτό η θερμοκρασία πρέπει να είναι δροσερή και αν το βλέπει υπερβολικά ο ήλιος τα φύλλα του κατσαρώνουν και καταστρέφονται. Ιδανική θέση είναι σε θερμοκήπιο ή κοντά σε βορινό παράθυρο.

Οι σπόροι πρέπει να σπέρνονται από τον Ιούλιο μέχρι τον Αύγουστο και δεν πρέπει να καλύπτονται με μείγμα χώματος. Σκεπάζεται ο δίσκος σποράς με νάυλον σακούλα ή γυαλί. Ψεκάζουμε τακτικά το χώμα με νερό και αφαιρούμε τελείως το σκέπασμα, ευθύς μόλις εμφανιστούν τα φυτόνια. Σεπτέμβρη με Οκτώβρη που θα έχουν μεγαλώσει τα φυτεύουμε σε χωριστές γλάστρες. Μεγαλώνουν σε δροσερό θερμοκήπιο σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους 7-10 °C. Όταν την άνοιξη εμφανιστούν τα μπουμπούκια αυξάνουμε λίγο τη θερμοκρασία στους 13°C, για να ανθίσουν. Προφυλάσσονται από τον μεσημεριανό ήλιο (National Geographic, 2010 – 2011).

4.1.11. ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟ (*Chrysanthemum morifolium* – *Chrysanthemum indicum*) (Compositae)

Κατηγορία : Πόες

Διάρκεια ζωής : Μονοετές

Βιότοπος : θερμοκήπιο σε θερμοκρασία που
δεν υπερβαίνει τους 7-10 °C.

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό



Τα
χρυσάνθεμα
είναι πολυετή
φυτά αλλά

αντιμετωπίζονται σαν μονοετή όταν φυτεύονται σε γλάστρα. Σήμερα προσφέρονται στην αγορά όλο το χρόνο από καλλιεργητές που χρησιμοποιούν τεχνητό φωτισμό και επιβραδύνουν την ανάπτυξή τους, για να δημιουργήσουν συνεπτυγμένα φυτά. Αυτό ακριβώς το χαρακτηριστικό χάνεται, αν προσπαθήσουμε να τα διατηρήσουμε και να το φυτέψουμε στο έδαφος του κήπου, γι' αυτό είναι προτιμότερο, να πετάγονται.

Αναμφισβήτητα είναι τι πιο όμορφο από τα ανθοφόρα φυτά. Διατηρούνται σε χώρους με καλό εξαερισμό και αποφεύγουμε να αφήνουμε τις γλάστρες πάνω σε νερό. Που και που ψεκάζουμε το φύλλωμά τους, ιδιαίτερα, αν βρίσκονται σε εσωτερικούς χώρους με κεντρική θέρμανση. Κόβουμε τα άνθη μόλις αρχίσουν να μαραίνονται (National Geographic, 2010 – 2011).

4.1.12. ΓΥΨΟΦΙΛΗ (*Gypsophilla elegans*) (Caryophyllaceae)

Κατηγορία : Πόες

Διάρκεια ζωής : Μονοετή και πολυετή φυτά

Διαστάσεις : Ποικίλουν ανάλογα με το είδος

Βιότοπος : εδάφη πλούσια σε γύψο, αλκαλικά εδάφη

Χρήσεις : Καλλωπιστική, ανθοδετική



Πρόκειται για ένα γένος φυτών που ανήκει στην οικογένεια των Καρυοφυλλιδών (*Caryophyllaceae*) και περιλαμβάνει περίπου 100 είδη. Συναντάται κυρίως στην ανατολική Μεσόγειο, αλλά και στην Αυστραλία και στη Νέα Ζηλανδία.

Οι γυψοφίλες είναι μονοετείς ή πολυετείς πόες, που σχηματίζουν εντυπωσιακά πυκνές ταξιανθίες. Τα φυτά αυτά χρησιμοποιούνται για καλλωπιστικούς σκοπούς και, λόγω των άφθονων μικρών ανθών τους, συνηθίζεται η χρήση τους στην ανθοδετική τέχνη. Το όνομα αυτών των φυτών προέρχεται από τις λέξεις γύψος και φίλος, επειδή συναντώνται σε αλκαλικά εδάφη, ακόμη και σε εδάφη πλούσια σε γύψο (θειικό άλας του ασβεστίου) (National Geographic, 2010 – 2011).



4.2. ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ – ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΑΝΘΙΣΗ

4.2.1. ΑΛΥΣΣΟ (*Lobularia maritima*) (Brassicaceae)

Κατηγορία: Αγγειόσπερμο,
ποώδες

Διάρκεια ζωής: 1 χρόνος σπάνια
περισσότερα χρόνια

Μέγεθος : Ύψος : 10-30 εκ.

Βιότοπος : Εύκρατες περιοχές με
μερική σκιά και λίγο νερό

Χρήσεις: Διακοσμητική



Το άλυσσο της παραλίας (παλαιότερη ονομασία *Alyssum maritimum*) σήμερα ονομάζεται επιστημονικά *Lobularia maritima*.

Η κοινή του ονομασία είναι μελισσόχορτο λόγω του ευχάριστου αρώματος μελιού που αναδύει και το κατατάσσουν στα μελισσοκομικά φυτά. Ανήκει στην οικογένεια (*Brassicaceae*). Είναι ενδημικό φυτό στην περιοχή της Δυτικής Ασίας, Μεσογείου στα Κανάρια Νησιά και στις Αζόρες.

Είναι ετήσιο φυτό και σπάνια ζει λίγα χρόνια ως πολυετές. Το ύψος του ξεκινά από τα 10 και φτάνει τα 30 εκατοστά. Τα φύλλα του έχουν μήκος από 1 έως 4 εκατοστά και πλάτος από 3 έως 5 εκατοστά. Είναι σχήματος οβάλ με λογχοειδή περιθώρια. Τα άνθη του είναι αρωματικά λευκού χρώματος (σπάνια ροζ ή μοβ). Παράγονται όλη την περίοδο της βλάστησης ή όλο το χρόνο σε περιοχές που δεν υπάρχει παγετός.

Όταν καλλιεργείται σε κήπους σπάνια ξεπερνά σε ύψος τα 20 εκατοστά. Καλύτερη εποχή για το φύτεμά του είναι η άνοιξη στις αρχές. Προτιμά σχετικά σκιασμένα μέρη και είναι ανθεκτικό στις υψηλές θερμοκρασίες, στο ψύχος και στην ξηρασία αλλά όχι και σε υψηλά επίπεδα υγρασίας. Όταν αναπτύσσεται χρειάζεται ελάχιστη συντήρηση.

Χρήση: Αν και λόγω της ανάπτυξης του (οριζόντιας) και του ύψους του θεωρείται φυτό εδαφοκάλυψης μπορεί φυτευόμενο σε φυτοδοχεία να χρησιμοποιηθεί ως κρεμοκλαδές. Όταν τα φυτοδοχεία είναι μεγάλα τότε γεμίζει ωραία τις ποδιές θάμων ή δέντρων που φέρουν αυτά. Κατάλληλο για τη δημιουργία πυκνού αλλά χαμηλού πλαισίου. Μπορεί στο έδαφος αλλά και μέσα σε χλοοτάπητες να δημιουργήσει διάφορα ανθικά σχέδια και ωραίες χρωματικές αντιθέσεις. Τέλος η συγκαλλιέργεια του με άλλα ετήσια φυτά μας δίνει εντυπωσιακούς ανθώνες, φυτευόμενο πάντοτε στην πρώτη σειρά λόγω ύψους (National Geographic, 2010 – 2011).

4.2.2. ΙΒΗΡΗ (*Iberis umbellata*) (Cruciferae)

Κατηγορία : Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής : Μονοετές

Βιότοπος : Εύκρατες περιοχές,
ορεινές περιοχές των τροπικών

Χρήσεις : Καλλωπιστικό φυτό,
κατάλληλο για βραχόκηπους



Ιθαγενές φυτό της Μεσογείου και της Δυτικής Ασίας. Στην Ελλάδα απαντάται αυτοφυές (Σκιαδανθής Ίβηρη) στην περιοχή της Κρήτης και

ενώ είναι ενδιαφέρον φυτό για τον κήπο, οι περισσότεροι την αγνοούν. Καλλιεργείται κυρίως την άνοιξη. Αντέχει στην ξηρασία αλλά αναπτύσσεται καλύτερα σε δροσερά και ημισκιερά εδάφη. Η ζωηρή του βλάστηση με πυκνό και λεπτό φύλλωμα καθώς και τα άνθη του με χρώμα λευκό ή ρόδινο χαρακτηρίζουν την καλλωπιστική αξία του φυτού.

Χρήση: Οι νάνες ποικιλίες είναι κατεξοχήν φυτά για την δημιουργία εντυπωσιακών ανθικών πλαισίων τα οποία όταν βρίσκονται στο πλάι χλοοτάπητα δημιουργούν ωραίες χρωματικές αντιθέσεις. Είναι κατάλληλο φυτό για βραχόκηπους λόγω της αντοχής του στην ξηρασία, ενώ συνδυάζεται πολύ καλά με άλλα ετήσια ανθοκομικά φυτά για την δημιουργία ανθώνων. Τέλος, ως κομμένο άνθος στολίζει και διατηρείται αρκετά στο ανθοδοχείο (National Geographic, 2010 – 2011).

4.2.3. ΙΟ ΤΡΙΧΡΩΜΟ Ή ΠΑΝΣΕΣ (*Viola tricolor*) (Violaceae)

Κατηγορία: Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής: Μονοετές

Βιότοπος: πλούσια τακτικά αρδευόμενα εδάφη

Χρήσεις: Καλλωπιστικό φυτό



Ιθαγενές φυτό των εύκρατων χωρών (τόσο του βόρειου όσο και του νότιου ημισφαιρίου) και ιδιαίτερα της νότιας Ευρώπης. Αναπτύσσεται σχεδόν σε όλα τα εδάφη του κήπου αλλά προτιμά τα πλούσια τακτικά αρδευόμενα, καλά αποστραγγιζόμενα και ηλιαζόμενα όταν ιδίως καλλιεργείται την άνοιξη ή χειμώνα. Μπορεί να καλλιεργηθεί και το καλοκαίρι αλλά σε ημισκιερά και δροσερά εδάφη. Έχει χαμηλή, ζωηρή και πλούσια βλάστηση ενώ τα άνθη του προβάλλονται άφθονα και πυκνά διατεταγμένα με ποικίλα λαμπερά και εντυπωσιακά χρώματα από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Ιούνιο.

Χρήση: Συνδυάζεται πολύ καλά με όλα σχεδόν τα ετήσια φυτά άνοιξης φυτευόμενο πάντοτε στην πρώτη σειρά των ανθώνων. Ιδεώδες φυτό για την δημιουργία πολύχρωμων ή μονόχρωμων ανθικών σχεδίων στο έδαφος ή μέσα σε μεγάλες εκτάσεις χλόης. Φυτευόμενο σε απλή ή διπλή σειρά, στην άκρη διαδρόμων ή ανθώνων δημιουργεί πολύ εντυπωσιακά ανθικά πλαίσια, ενώ είναι ένα από τα καταλληλότερα φυτά για το στολισμό φυτοδοχείων κάθε σχήματος, μεγέθους και υλικού κατασκευής (National Geographic, 2010 – 2011).



4.2.4. ΚΑΛΕΝΔΟΥΛΑ (*Calendula officinalis*) (Compositae)

Κατηγορία: Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής: Μονοετές

Βιότοπος : όλοι οι τύποι εδαφών

Χρήσεις: Καλλωπιστικό φυτό



Ιθαγενές φυτό της Μεσογείου, πολύ γνωστό στη χώρα μας όπου καλλιεργείται από παλιά. Είναι ετήσιο φυτό άνοιξης

που ανθίζει μαζί με το άλυσσο πολύ προωμότερα από κάθε άλλο φυτό του είδους, δηλαδή από το Νοέμβριο- Δεκέμβριο στη νότια Ελλάδα και Δεκέμβριο- Ιανουάριο στη βόρεια. Αντέχει και αναπτύσσεται σε όλους τους τύπους εδαφών του κήπου ενώ αν και ευπαθής στις χαμηλές θερμοκρασίες του χειμώνα, την άνοιξη ξαναβλασταίνει, συνήθως από το σημείο του λαιμού. Η καλλωπιστική του αξία χαρακτηρίζεται από το χρώμα των ανθέων, κίτρινο ή πορτοκαλί και από την εποχή της έκπτυξης τους που είναι σε μια περίοδο όπου λίγα φυτά φέρουν άνθη.

Χρήση: κατεξοχήν φυτό φυτοδοχείων για την διακόσμηση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων κτηρίων. Μπορεί να συνδυαστεί με άλλα φυτά άνοιξης, φυτευόμενο στην πρώτη ή δεύτερη σειρά των ανθώνων, ενώ όταν οι ανθώνες βρίσκονται μέσα σε χλωδείς εκτάσεις τα άνθη δημιουργούν εντυπωσιακή χρωματική αντίθεση με το πράσινο αυτής. Οι νέες ποικιλίες μπορούν να δημιουργήσουν εντυπωσιακά ανθικά πλαίσια χαμηλού ύψους (National Geographic, 2010 – 2011).



4.2.5. ΒΙΟΛΕΤΑ (*Matthiola annua*) (Cruciferae)

Κατηγορία: Πόες

Διάρκεια ζωής :

Μονοετή και
πολυετή φυτά

Διαστάσεις:

Ποικίλουν ανάλογα
με το είδος

Βιότοπος: εύφορα ή
σε μέτριας

γονιμότητας εδάφη

Χρήσεις:

Καλλωπιστική



Οι βιολέτες ανήκουν στην οικογένεια των (*Cruciferae*) και προέρχονται από χώρες της Ευρώπης. Τα φυτά αυτά είναι πόες, ετήσιες ή πολυετείς. Αναπτύσσονται σε εύφορα ή σε μέτριας γονιμότητας εδάφη, δεν έχουν μεγάλες απαιτήσεις σε ηλιοφάνεια, ενώ μέτριες είναι οι ανάγκες τους σε νερό και λίπανση. Το φύλλωμά τους είναι απλό, φέρουν πάντα παράφυλλα και στα είδη με βλαστό η διάταξη των φύλλων είναι κατ' εναλλαγή. Στα είδη χωρίς βλαστό φύονται σε ροζέτα κοντά στο έδαφος. Τα άνθη τους έχουν χρώμα μοβ, λευκό, κόκκινο, κίτρινο ή μπλε και αποτελούνται από πέντε σέπαλα. Η ανθοφορία τους διαρκεί από την άνοιξη έως το καλοκαίρι. Πολλά είδη βιολέτας διαθέτουν δύο ειδών άνθη, ένα γόνιμο και ένα στείρο. Τα γόνιμα άνθη αναπτύσσονται το καλοκαίρι, είναι μικροσκοπικά με δυσδιάκριτα ή καθόλου πέταλα και είναι κλειστόγαμα (δηλαδή αυτογονιμοποιούμενα και με τελείως κλειστά άνθη). Αυτά ευθύνονται για τον πολλαπλασιασμό των φυτών και αναπτύσσονται σε λιβάδια, υγρά δάση και γενικότερα σε μέρη με σκιά και υγρασία. Τα στείρα άνθη αναπτύσσονται στα τέλη του χειμώνα και την άνοιξη, ενώ είναι εντυπωσιακά και με μεγάλα πέταλα.

Συχνά το φυτό δημιουργεί από μόνο του διάφορα υβρίδια στη φύση, ενώ ακόμη περισσότερα είναι τα υβρίδια και οι ποικιλίες της βιολέτας που έχει

δημιουργήσει ο άνθρωπος. Το γεγονός αυτό προκαλεί δυσκολίες στην αναγνώριση του είδους αυτών των υβριδίων: συχνά κατατάσσονται στην οικογένεια των Βιολιδών φυτά που δεν ανήκουν σε αυτή. Στη χώρα μας, για παράδειγμα, χαρακτηρίζουμε το χείρανθο (*Cheiranthus cheiri*) και τη μαθιόλα (*Matthiola incana*) ως βιολέτες, ενώ στην πραγματικότητα ανήκουν στην οικογένεια των Σταυρανθών (*Cruciferae*).

Στην Ελλάδα η βιολέτα είναι γνωστή και ως μενεξές. Συνδέεται με την ορθοδοξία, καθώς χρησιμοποιείται για το στολισμό του Επιταφίου. Οι αρχαίοι Έλληνες και Ρωμαίοι θεωρούσαν το φυτό σύμβολο αγάπης και γονιμότητας. Σύμφωνα με έναν αρχαίο ελληνικό μύθο, ο Δίας, θέλοντας να γλιτώσει την ερωμένη του, Ιώ, από την καταδιωκτική μανία της Ήρας, τη μεταμόρφωσε σε αγελάδα. Στην περιοχή, λοιπόν, που έβοσκε, φύτεψαν βιολέτες που αποτελούσαν την τροφή της (National Geographic, 2010 – 2011).



4.2.6. ANTIPPINO Ή ΣΚΥΛΑΚΙ (*Antirrhinum majus*) (Scrophulariaceae)

Κατηγορία: Ιθαγενές φυτό

Διάρκεια ζωής: Μονοετές

Διαστάσεις: Ποικίλουν ανάλογα με το είδος

Χρήσεις: Καλλωπιστικό φυτό

Ιθαγενές φυτό των περιοχών της Μεσογείου και πολύ γνωστό στη χώρα μας. Είναι φυτό που μπορεί να καλλιεργηθεί ως ετήσιο άνοιξης, οπότε ανθίζει από τον Απρίλιο ως τον Ιούνιο αλλά και ως ετήσιο καλοκαιριού, οπότε ανθίζει από τον Ιούλιο μέχρι και τους πρώτους παγετούς. Η



καλλωπιστική του αξία χαρακτηρίζεται από τους πολλούς τύπους ποικιλιών που διαθέτει, ως προς το μέγεθος ανάπτυξης των φυτών καθώς και από το χρώμα των ανθέων που ενώ αρχικά ήταν κίτρινο στη συνέχεια και μετά από συνεχείς διασταυρώσεις δημιουργήθηκαν ποικιλίες που δίνουν άνθη όλων σχεδόν των χρωματισμών.



Χρήση: μπορεί να καλλιεργηθεί σε φυτοδοχεία για τη διακόσμηση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων κτηρίων, ενώ ως κομμένο άνθος διακοσμεί για αρκετό διάστημα ανθοδοχεία. Στον κήπο συνδυάζεται πολύ καλά με άλλα ετήσια φυτά για την δημιουργία εντυπωσιακών ανθώνων, φυτευόμενο ανάλογα το ύψος της ποικιλίας σε

ανάλογη σειρά του ανθώνα μας. Επίσης οι χαμηλές ποικιλίες μπορούν να σχηματίσουν ωραία πλαίσια (μπορντούρες) όταν φυτεύονται σε απλή ή διπλή γραμμή και σε αποστάσεις 0,2μ. Είναι φυτό που μπορεί και μόνο του να σχηματίσει ανθώνες με ζωνρές χρωματικές αντιθέσεις χρησιμοποιώντας και τοποθετώντας με κατάλληλο τρόπο ποικιλίες με άνθη διαφόρων χρωματισμών (National Geographic, 2010 – 2011).

4.2.7. ΒΙΓΚΑ – ΔΑΦΝΟΥΛΑ (*Vinca minor*) (Aporcynaceae)

Κατηγορία: Πόες

Διάρκεια ζωής: Μονοετή και πολυετή φυτά

Μέγεθος: Ύψος: μέχρι 40 εκ.

Βιότοπος : όξινα εδαφικά μίγματα

Χρήσεις: Καλλωπιστική, ομαδική φύτευση σε κήπους, ζαρτινιέρες, φυτοδοχεία



Η βίγκα ανήκει στην οικογένεια Aporcynaceae και προέρχεται

από τη Βραζιλία. Οι βίγκες αποτελούν κατηγορία ποωδών φυτών, χαμηλής σχετικά ανάπτυξης (μέχρι 40 εκ.). Έχει τρυφερούς βλαστούς οι οποίοι φέρουν λεπτά άνθη με 5 πέταλα, χρώματος κυρίως μοβ, λευκού και ροζ. Το είδος *V. Major variegata* χρησιμοποιείται για εδαφοκάλυψη ή σε κρεμαστά καλάθια.. Προτιμά τα όξινα εδαφικά μίγματα και φυτεύεται ομαδικά σε κήπους, ζαρτινιέρες και φυτοδοχεία (Δάρρας, 2010).



4.2.8. ZINNIA (*Zinnia elegans*) (Compositae)

Διάρκεια ζωής : Μονοετές
Μέγεθος: Ύψος: μέχρι 80 εκ.
Βιότοπος : Ηλιόλουστα
σημεία
Χρήσεις : Καλλωπιστική,
ομαδική φύτευση σε κήπους,
ζαρτινιέρες, φυτοδοχεία



Η ζίννια αποτελεί δεδομένο ετήσιο ανθοκομικό φυτό. Κατάγεται από το Μεξικό και είναι φυτό μέτριας και ζωηρής ανάπτυξης που φτάνει μέχρι τα 80 εκ. Ο κύριος βλαστός του διακλαδίζεται σε πολλούς δευτερεύοντες βλαστούς οι οποίοι φέρουν στην κορυφή τους μεμονωμένο άνθος, χαρακτηριστικό της οικογένειας (όμοιο με αυτό της ντάλιας). Υπάρχουν πολλές ποικιλίες ζίννιας οι οποίες διαφέρουν ως προς τα βοτανικά χαρακτηριστικά (ύψος, σχήμα ανθέων και φύλλων) και το σχήμα και το χρώμα των ανθέων. Φυτεύεται στις αρχές του καλοκαιριού για να δώσει άνθηση όψιμη καλοκαιρινή και φθινοπωρινή. Για τη βέλτιστη ανάπτυξή της χρειάζεται ηλιόλουστα σημεία του μπαλκονιού ή του κήπου. Φυτεύεται σε ζαρτινιέρες, σε φυτοδοχεία και σε ομαδικές φυτεύσεις σε κήπους και παρτέρια (Δάρρας, 2010).



ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Τα ετήσια ανθοφόρα φυτά είναι αναμφισβήτητα μια κατηγορία φυτών με πολλά είδη και ποικιλίες. Αποτελούνται από είδη με μεγάλη διάρκεια ανθοφορίας, δημιουργώντας όμορφους χρωματισμούς σε κήπους και παρτέρια σχεδόν όλο το χρόνο.

Πολλά από τα πλεονεκτήματά τους είναι:

Περιορισμένες καλλιεργητικές απαιτήσεις

Εύκολη προσαρμοστικότητα σε διάφορες κλιματολογικές συνθήκες

Γρήγορη ανθοφορία

Μικρό κόστος αγοράς

Συνήθως φυτεύονται κατά μάζες σχηματίζοντας συνθέσεις σε επιφάνειες εδάφους, σε επιλεγμένες θέσεις κήπων και πάρκων τα οποία στην κηποτεχνία αποκαλούνται παρτέρια.

Η αρχιτεκτονική κήπων είναι μια ξεχωριστή ειδικότητα που πρέπει κανείς να την σπουδάσει και θα πρέπει εκτός από τις γνώσεις και την τεχνική, να έχει και καλαισθησία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ακουμιανάκη-Ιωαννίδου Α., Ευθυμιάδου Ε και Τσιγκριστάρης Κ. 2000. Φυτά κηποτεχνίας. Τ.Ε.Λ., Ειδικότητα Κηποτεχνίας Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Δάρρας Α. και Κληρονόμου Δ., (2006). Ανθοκομία. Εκδόσεις Έμβρυο. Αθήνα

Δάρρας Α.Ι. 2010. Κήποι – Βεράντες – Οροφώκηποι. Εκδόσεις Έμβρυο, Αθήνα

Ελευθερίου Β. 1998. Τεχνολογία Φυτικού Πολλαπλασιαστικού υλικού. Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη

Ζαχαρόπουλος Ιγνάτιος Μ., (1984).Ανθοκομία ανθοτεχνική γενική & ειδική . Εκδ. Ψυχάλου. Αθήνα

Mario Giufolini, (1986). Φυτά εσωτερικών χώρων και βεράντας. Εκδ. Ψυχάλου. Αθήνα

National Geographic Society, (2010 – 2011). Εκδόσεις. Τέσσερα Πι Α.Ε. Ελλάδα

Νούσης Ι. 1982. Σύγχρονη ανθοκομία και κηποτεχνία. Εκδόσεις Καλλιεργητής, Αθήνα

Σάββας Δ. (2003). Γενική Ανθοκομία. Εκδόσεις, Έμβρυο. Αθήνα

ΠΗΓΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

[Www.antesaris.gr](http://www.antesaris.gr)

[Www.asxetos.gr](http://www.asxetos.gr)

[Www.el.wikipedia.org](http://www.el.wikipedia.org)

[Www.gardensandplants.com](http://www.gardensandplants.com)

[Www.gardenshop.gr](http://www.gardenshop.gr)

[Www.geoponiko-parko.gr](http://www.geoponiko-parko.gr)

[Www.valentine.gr](http://www.valentine.gr)

[Www.wordpress.com](http://www.wordpress.com)